

РЕШЕНИЕ

№ 7863

гр. София, 13.12.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 19.11.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Аглика Адамова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **7097** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 32, ал. 1 от Закона за развитие на академичния състав в Република Б. /ЗРАСРБ/.

Образувано е по жалба на доц.д-р Б. Д. А. срещу решение по протокол № 9 от 18.06.2013г. на академичния съвет на Медицински университет – С. /АС/, относно процедура за заемане на академична длъжност „професор“ по научна специалност „Офталмология“ за нуждите на Катедрата по офталмология, на база УМБАЛ „А.“, МУ, МФ в С.. В подробни писмени съображения, изложени в жалбата, се оспорва законосъобразността на решението, с което за тази длъжност е избрана д-р И. Т. П.. Жалбоподателят твърди, че тя е управител и собственик на капитала на търговски дружества с предмет на дейност лечение на очни болести и в това си качество източва кадри от Очната клиника на УМБАЛ „А.” и ги назначава в своите търговски дружества, като обезкръвява болницата и работи в свой личен интерес за сметка на държавното заведение. Жалбоподателят твърди, че членовете на научното жури /НЖ/ проф. М. К., проф. Н. С., акад. П. В., доц. Г. А. са лица, които имат частен интерес, тъй като е водил административни дела или е подавал сигнали срещу тези лица. Понеже те не са си направили отвод, е било необходимо да бъдат изключени от състава. Протоколчикът от заседанието на катедрения съвет за избор на НЖ също е заинтересовано лице, според д-р А., тъй като работи в търговските дружества на д-р П.. В протокола не били отразени точно изказванията и събитията, произтекли на избора на научното жури.

Навеждат се доводи, че е било възпрепятствано упражняването на правото на жалбоподателя по чл. 68 от АПК да се запознае с цялата документация и информация по провеждането на конкурса за „професор“ по офталмология – не му е било предоставяно копие от заповедта на ректора на Медицински университет – С. /МУ/ за назначаване на комисията за допускане на кандидати до участие в конкурса за „професор“ по научна специалност „офталмология“. Вместо това тази информация е била качена на интернет страницата на МУ едва когато са качени и рецензиите и становищата на журито. Не са били публикувани и резюмета на трудовете на д-р П., въпреки че той ги е предоставил.

Твърди се още, че при провеждане на факултетния съвет на Медицински университет /ФС/ по повод утвърждаване на заповедта на ректора на МУ – С. за определяне състава на журито, са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила: изборът на научното жури е бил незаконосъобразен, тъй като е извършен преди приключване приема на документи, не е направена проверка от декана на процедурата по провеждане на конкурса по сигнал на жалбоподателя; д-р И. П., която е един от двамата участници в обявения конкурс и едновременно с това член на факултетния съвет, е присъствала на явното гласуване, с което се предполага, че е повлияла на избора на членовете; д-р П. е знаела отговора на писмото на жалбоподателя до М., с което е заявено, че няма процедурни нарушения по конкурса, една седмица преди самия адресат на отговора – доц. А.

Изтъква се също така, че д-р П. не отговаря на един от основните критерии, написан в Приложение № 4 – Сравнителна таблица на количествените критерии по закон за развитието на академичния състав, според която кандидатите трябва да имат най-малко седем научни публикации в чуждестранни издания, като се навеждат доводи, че тя има само две такива, от преди да стане доцент.

Въз основа на наведените съображения, се моли за отмяна на решение по протокол № 9 от 18.06.2013г. на академичния съвет на Медицински университет - С., с което е одобрен избор на д-р И. П. за заемане на академичната длъжност „професор“, ведно с присъждане на сторените в производството разноски.

Ответникът – Академичният съвет на Медицински университет – С., чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата. Твърди, че същата е недопустима, евентуално неоснователна, за което излага подробни съображения в писмени бележки. Поддържа, че съставът на научното жури е предложен от първичното научно звено - катедрения съвет, и утвърден с решение на факултетния съвет, които решения не са оспорени по предвидения в закона ред. Счита, че решението на НЖ не може да бъде преценявано по целесъобразност от съда, а експертната му преценка не подлежи на съдебен контрол. Преценката за заемане на академична длъжност от кандидата се извършва от ФС, който действа при оперативна самостоятелност. Освен това, според ответника, решението на ФС има характер на първоначален административен акт, който единствено подлежи на обжалване, решението на АС не подлежи на обжалване, тъй като АС не е горестоящ административен орган и не може да отмени или измени решението на ФС. Евентуално се поддържа, че решението на АС е индивидуален административен акт, издаден при условията на оперативна самостоятелност и по целесъобразност, поради което не подлежи на съдебен контрол.

Заинтересованата страна – И. Т. П. в подробни писмени съображения навежда доводи за неоснователност на жалбата. Изтъква, че не подлежат на оспорване пред съда експертните въпроси по съществуването на оценката по конкурса – брой научни

съчинения и място на публикуване и пр. Твърди, че научното жури е назначено в предвидения срок, че непредставянето на копие от заповедта по искане на доц. А. не е нарушение на закона, както и че не е доказано твърдението за наличие на частен интерес и зависимости на членове на журито. Счита, че правно ирелевантни са оплакванията относно определяне на протоколчик и на други лица извън журито, относно конфликти на заседанията на катедрения и академичния съвет, както и обстоятелствата по предходни конкурси и лични отношения с членове на журито. Изтъква се още, че няма нарушения на заседанието на факултетния съвет по протокол № 11, като исканата проверка не е извършена от декана, тъй като компетентен за това е министърът на образованието, младежта и науката. На последно място, се твърди, че резюмета на научните трудове на жалбоподателя не са публикувани на интернет-страницата на МУ, понеже такива не са били представени от него, въпреки многократните покани от страна на секретарката на катедрата.

След като обсъди събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, и ги прецени в тяхната съвкупност, съдът намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят доц. Б. Д. А., както и заинтересованата страна д-р И. П. са кандидатствали за участие в конкурс за академична длъжност „професор“ по специалността „офталмология“ за нуждите на Катедрата по офталмология при МУ, обявен съгласно решение на АС. Съобщение за конкурса е публикувано в бр.60 на Държавен вестник от 07.08.2012г. Срокът за подаване на документи е два месеца от датата на публикуването. Обявление е публикувано и на интернет страницата на МУ.

С протокол № 72 от 28.09.2012г. на катедрен съвет на катедрата по офталмология е избрано научно жури за провеждане на конкурс за „професор“ в състав акад.проф.д-р. П. В., проф.д-р Х. Г., проф.д-р Н. С., проф.д-р М. К.-К., доц.д-р Л. В., доц. А., доц.д-р Ч. Б. и резервен член доц.д-р А. А..

Поради неспазване на процедурата за предлагане и гласуване на състав на научното жури предвид провеждането и преди да е приключил приемът на документи, е проведено повторно гласуване. То е обективизирано в протокол № 73 от 10.10.2012г. на катедрения съвет на катедрата по офталмология. С този протокол е прието решение за назначаване на жури в състав: акад.проф.д-р. П. В., проф.д-р Х. Г., проф.д-р Н. С., проф.д-р М. К.-К., доц.д-р Л. В., доц.д-р Ч. Б. и доц.д-р А. А. и резервни членове доц. Г. А. и доц. Т. М.. Протоколчик и в двата протокола е д-р Р.. В протокола е записано възражението на д-р А. относно нейното участие като протоколчик. По това възражение е проведено гласуване, като с 18 гласа „за“, един „против“ и един „въздържал се“ е прието д-р Р. да води протокола. В него е записано също, че д-р К. и д-р А. са влезли в пререкания.

Със заповед № РК 36-2040/12.10.2012г. на ректора на Медицински университет е назначена комисия по допускане на кандидати до участие в конкурс за „професор“.

С решение по протокол от 15.10.2012г. комисия в състав декана на МФ при ПУ, двама представители от катедра офталмология, един юрист и един технически сътрудник, са допуснали до участие в конкурса двамата кандидати – доц.И. П. и доц. Б. А.. За допускането му до участие жалбоподателят е бил уведомен с нарочно писмо – изх. № 487 от 25.20.2012г. от председателя на комисията и декан на МФ на МУ проф.д-р М.М..

Със заповед № РК36-2116/22.10.2012г. на ректора на МУ е назначено научно жури в състав от 7 хабилитирани лица: акад.проф.д-р. П. В., проф.д-р Х. Г., проф.д-р Н. С.,

проф.д-р М. К.-К., доц.д-р Л. В., доц.д-р Ч. Б. и доц.д-р А. А.. Членовете на журито са подали декларации, че са български граждани – хабилитирани лица в съответната област, запознати са с правилата и условията за провеждане на процедурата, регламентирани в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ /Правилника на МУ/, ще участват добросъвестно и обективно в работата на научното жури, като спазват сроковете, ще декларират обстоятелствата по смисъла на пар. 1, т.5 от ДР на ЗРРАСРБ и чл. 5, ал.3 и ал.4 от Правилника на МУ.

С решение по протокол № 1 от 24.10.2012г. на проведеното първо заседание на научното жури, потвърдено със заповед № РК36-2116/22.10.2012г. на ректора на МУ, журито е избрало за председател акад.д-р П. В. и за двама рецензенти - проф. д-р М. К.-К. и проф. д-р Н. С..

С молби от 24.10.2012г. доц. А. е поискал да му бъде предоставена заповедта за назначаване на комисията за допускане на кандидати и заповедта за назначаването на научното жури. Последната е поискана от ректора на МУ още веднъж на 08.11.2012г. Няма данни на молбите да е отговорено.

Към преписката са приложени изготвените рецензии от акад. В., проф. К., проф. С. и становища от проф. Г., доц. В., доц. Б., доц. А.. В рецензиите подробно е проследен професионалният път на двамата кандидати, сравнени са научните им публикации, участия в научни проекти и др. научни приноси, учебно-преподавателската им дейност. Видно е, че и двамата са доценти от 2007г., били са преподаватели, представили са монографичен труд, както и други научноизследователски трудове и публикации и са специалисти от практиката с доказани постижения в своята област. Обсъждани са броя аудиторни и извънаудиторни занятия, дейността им с докторанти и специализанти, разработване на програми, участие в научни журита, практически курсове, диагностично-лечебна дейност и др. В рецензията на проф. К. са представени сравнителни таблици относно броя на публикациите на кандидатите, включително на тези след доцентура, на техния общ и личен импакт фактор, цитиранията на техни трудове у нас и в чужбина. От тях ясно се вижда, че като брой публикации на доц. А. са около три пъти повече, но импакт факторът на д-р П. е значително по-висок, при около 2 пъти повече цитирания у нас и над 20 пъти повече цитирания в чужбина. За целия творчески период доц. П. има три публикации в чужбина, от които 1 след доцентурата, а доц. А. - 9 за целия творчески период и 4 - след получаване на званието „доцент”. В рецензиите не се оспорват професионалните качества на доц. А. като клиницист и преподавател. Сочи се, че учебната натовареност и лекторските качества на кандидатите са съизмерими. Отчита се голямата научна продукция, трудолюбие и работоспособност на д-р А.. Въпреки това в рецензиите се съдържат критични бележки относно публикациите му, като се посочва, че 78% от публикациите са обзорни, налице е повтаряемост, като 25 от публикациите са в ръководеното от него списание „Български форум глаукома”. А.. В. счита за надценена самооценката на доц. А. за собствените му трудове. Проф. С. дава предимство на д-р П., предвид по-високия импакт фактор, самостоятелната монография „Хирургия на макулата”, по-големия брой специализанти и докторанти, признанието на работата и в чужбина. Проф. Г., доц. В. и доц. Б. посочват същите обстоятелства, както и по-голямата активност на д-р П. като екзаменатор и национален консултант.

Видно от протокол от 21.01.2013г. от второто заключително заседание на научно жури, утвърдено със заповед на ректора № РК 36-2116/22.10.2012г. по процедура за

избор на „професор“ по научна специалност „офталмология“, на това заседание е взето решение, с което на длъжността се избира доц. И. П.. В протокола е посочено, че всички рецензии, становища и резюмета на трудовете, с които кандидатите участват в конкурса, са публикувани на Интернет страницата на МУ на 09.01.2013г. Проведена е дискусия, на която са се изказали акад. В., доц. А., доц. Б. и проф. Г.. А.. В. е заявила, че трябва да се оцени качеството на научната продукция и комуникативността на доц. П. и че не е съгласна с много неща в статиите на доц. А., като ги счита за самоцелни и такива, които не могат да служат за образец. Доц. А. е заявил, че по-добър учител е д-р П.. Доц. Б. е изтъкнал, че професорът трябва да бъде обединител, вникващ в проблемите на офталмологичната общност, преподавателския състав и обучаващите се. Посочил е, че доц. И. П. има такива качества и те са с по-голяма стойност. Проф. Г. смята, че публикациите в реферативни бюлетини не представляват публикации в списания, а един професор трябва да има стойностни научни трудове и да бъде обединител. Поради това е заявила, че доц. П. е подходяща за длъжността. Всички от седемте членове са гласували за доц. И. П..

С протокол № 11 от 25.01.2013г. факултетният съвет на МУ – С. предлага на академичния съвет да утвърди избора на доц. д-р И. Т. П. за заемане на академична длъжност „професор“. От протокола е видно, че в съвета са участвали 28 членове, 1 е отсъствал. Видно от протокола, д-р П. е присъствала на заседанието и е направила изказване във връзка с постъпилния сигнал от д-р А., като е съобщила отговора на М. по него.

С обжалваното решение на академичния съвет на Медицински университет – С., взето по протокол № 9 от 18.06.2013г. е одобрен изборът за заемане на академична длъжност „професор“ на доц. д-р И. Т. П..

С писмо изх. № 287 от 24.06.2013г. на Декана на Медицински университет, жалбоподателят е бил уведомен, че не е избран за „професор“ в областта висше образование 7. Здравеопазване и спорт, по професионално направление 7.1 Медицинска и научна специалност „офталмология“ в Катедра по офталмология на база УМБАЛ „А.“.

Междувременно, жалбоподателят е подал сигнал до министъра на образованието, младежта и науката с вх. № 94-26004 от 30.11.2012г. относно осъществяване на контрол върху открита и неприключила процедура за придобиване на научна степен поради наличие на посочени в сигнала процедурни нарушения по повод избора на състав на научното жури.

С писмо № 94-26004 от 18.01.2013г. от министъра на образованието, младежта и науката жалбоподателят е уведомен, че в резултат на извършена проверка не са установени нарушения на процедурата за заемане на академична длъжност „професор“.

Идентичен сигнал № 679/23.01.2013г. е подаден и до ректора на МУ - С. и до декана на Медицински факултет на МУ – С. с № 271/23.01.2013г.

Жалбоподателят е подал още сигнал до министъра на образованието, младежта и науката с № 97-2415 от 07.02.2013г. отново по отношение на състава на научното жури, като се твърди, че членовете му са в различни обвързаности и зависимости с доц. И. П.. Подадени са идентични сигнали до ректора на МУ с № 1834/18.02.2013г. и до декана на МФ на МУ с № 642/21.02.2013г.

Подаден е също така сигнал относно постановяване на обстойна проверка на процедурата по провеждането на конкурса, изпратен до декана на МФ на МУ с

копия до министъра на образованието, младежта и науката, и до ректора на МУ С. от 14.05.2013г. На така получения сигнал с вх. № 94-2415/14.05.2013г. в МОНМ, министърът отговаря с писмо № 94-2415/12.06.2013г. В него заявява, че процедурата е приключила и към нея не може да се приложи разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗРАСРБ, съгласно която министърът на образованието осъществява контрол по отношение на открити и неприключили процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности. В отговора се позовава на становището, изказано по предишния сигнал, като посочва, че документите на двамата кандидати отговарят на изискванията на нормативните актове.

Сигнали са подадени и на 07.06.2013г. и на 12.06.2013г., адресирани до същите лица.

Жалбоподателят представя решение на Пловдивски окръжен съд от 31.07.2003г. по адм. дело 75/2001г., образувано по жалба на К. Ц. К. и Б. Д. А. за отмяна на решение на Академичния съвет на ВМИ П. за избор на докторите Н. С. и М.К. за извънредни доценти по офталмология. Представена е и молба от д-р А. до Президиума на Висшата атестационна комисия вх. № 1142/02.11.2005г. с искане акад. П. В. да бъде отстранена като рецензент в конкурса за доцент по офталмология в МУ П., в който той самият участва, и рецензията и да бъде върната за преразглеждане. Подобна молба е подадена и до председателя на Специализирания научен съвет по офталмология и отоларингология. Към молбите е приложена подробна обосновка с твърдения за тенденциозност на акад. В.. Представени са и подобни молби и сигнали, подавани от д-р А. срещу акад. В. и д-р П..

При така изяснената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срок срещу решение на Академичния съвет на Медицински университет – С., взето по протокол № 9 от 18.06.2013г. Безспорно академичният съвет е орган на висшето училище по смисъла на чл. 32 вр. §1, т.1 ДР от ЗРАСРБ, след като е орган на управление на висшето училище по смисъла на чл. 24 и чл. 30 от Закона за висшето образование /ЗВО/. Неговите решения подлежат на обжалване на самостоятелно основание, съгласно чл. 38 ЗВО / вж и определение № 3030/04.03.2013г. по адм. дело 588/2013г. на ВАС/. Освен това, в случая решението на академичния съвет е във връзка със заемане на академична длъжност и поради това подлежи на обжалване и на основание чл. 32 ЗРАСРБ. С решението се засягат права и законни интереси на жалбоподателя, което обосновава активната му легитимация от обжалване.

Разгледана по същество, жалбата е основателна. Административният съд, като проверява законосъобразността на административните актове по всички основания, предвидени в чл. 146 от АПК, включително и служебно, съгласно чл. 168 АПК, намира за установено следното:

Оспорваният административен акт е издаден от некомпетентен орган извън рамките на неговите правомощия. Съгласно чл. 29в във връзка с чл. 27а от ЗРАСРБ, решението за избор на „професор“ се взема от факултетния, съответно научния съвет по предложение на научното жури. Словосъчетанието „съответно научния съвет“ се отнася до научните

организации, в които академичните длъжности се заемат по същия ред, както и тези във висшите училища. Научен съвет във висшите училища, какъвто е Медицинският университет в С., няма. По аргумент от чл. 47, ал.2 ЗВО, научни съвети съществуват в Българската академия на науките, Селскостопанската академия, националните центрове по проблемите на общественото здраве и други научни организации. Така например научните съвети са ръководни органи на постоянните научни звена в Б., които имат правомощия, сходни с тези на факултетните съвети по ЗВО / видно от Устава на Б./. Следователно, академичният съвет не е научен съвет по смисъла на чл.27а ЗРАСРБ.

Единствените правомощия на академичния съвет в процедурата по заемане на академични длъжности са свързани с обявяване на конкурса, по предложение на факултетния съвет, съгласно чл.26, ал.8, буква „в” от Закона за висшето образование. Крайният акт на орган на висшето училище, с който приключва процедурата за заемане на академичната длъжност „професор” е решението на факултетния съвет **за избор** по предложение на научното жури. Законът не изисква академичният съвет да утвърждава решението на факултетния съвет, както в този случай, така и във връзка с почти всички останалите негови правомощия /изключение правят тези по чл. 26, ал.8, т.2 ЗВО/. Логиката на законодателя по този въпрос е ясна – да осигури заемането на съответната академична длъжност да бъде одобрено от специалисти от съответното или сходно професионално направление от областта на науката, които са непосредствено запознати с професионалните специфики за тази длъжност.

От една страна, академичният съвет е орган на управление на цялото висше училище. Съгласно чл. 30, ал.2 ЗВО, той се състои от 25 до 45 членове и включва представители на академичния състав, работещи на основен трудов договор с висшето училище, студенти, докторанти и служители, включително минимално определен брой хабилитирани лица, както и ректора /член по право/. Видно от чл. 30, ал.1, правомощията на академичния съвет са общо-организационни и административни.

От друга страна, в МУ С. има четири факултета – медицински, по дентална медицина, по фармация и по общественото здраве, които съгласно чл. 26 ЗВО са основни звена на висшето училище, обединяващи катедри за осигуряване на обучението на студенти, докторанти и специализанти в едно или няколко професионални направления от областите на медицинската наука в най-общ смисъл. Не е съобразено с целта на закона и е извън житейската логика специалисти по фармация да избират професор по медицина или обратното. От гледна точка на един университет, който осигурява обучение в твърде разнообразни професионални направления, какъвто е например Софийски университет „Св. К. О.”, не би било приемливо специалисти по физика да утвърждават избора на професор по гражданско право, както и обратното, юристи да утвърждават избора на професор по физика.

ЗРАСРБ или ЗВО не предвиждат изискване решението на факултетния съвет по чл. 29в вр. чл. 27а, ал.2 ЗРАСРБ да бъде одобрявано от академичния съвет. В., те не предвиждат и задължение на факултетния съвет да предлага утвърждаване на избора на професор на академичния съвет. От факултетния съвет се изисква именно той да утвърди класирането на научното жури и да

избере професор. Поради това, оспореното решение е прието извън предвидената в закона компетентност на АС и следователно е нищожно. Този извод не се променя поради обстоятелството, че разпоредбите на чл.140, ал3 и ал.4 от Правилника на МУ споменават одобряване на избора на факултетния съвет от академичния съвет. Висшето училище не може да предвижда в правилниците си повече правомощия за своите органи, отколкото са предвидени в закона. Допустимо е разписаните от закона компетенции на този орган да бъдат разяснени и конкретизирани, но не и да се въвеждат такива, каквито законодателят не е регламентирал. Поради това разпоредбите на чл. 140, ал.3 и ал.4 от правилника на МУ са незаконосъобразни и не следва да се прилагат, нито от съда, нито от органите на висшето училище.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал.2 АПК вр. чл.168, ал.2 АПК оспореното решение следва да бъде обявено за нищожно. Настоящият съдебен акт касае само законосъобразността на решението на академичния съвет. Това решение само по себе си не се отразява на законосъобразността или липсата на такава на проведената процедура за заемане на академична длъжност. Актовете на органите на висшето училище по смисъла на чл. 32 ЗРАСРБ, каквото е и решението на факултетния съвет, подлежат на самостоятелно обжалване пред съда. Те не могат да бъдат обсъждани, след като не са въведени като предмет на делото по предвидения ред - чрез подаване на изрична жалба срещу тях. Доколкото е налице обективизирано в правния мир решение на факултетния съвет, чиято законосъобразност не е предмет на настоящия спор, няма и основание за връщане на преписката на компетентния орган.

На основание чл. 143, ал.1 АПК ответникът следва да заплати на жалбоподателя съдебни разноски в размер на 210 лв, от които 200 лв адвокатско възнаграждение за адв. Г. и 10 лв държавна такса. Възнаграждението е уговорено между страните по договора за правна защита и съдействие, платено е в брой и е съобразено с фактическата и правна сложност на делото.

Водим от горното, Административен съд София-град:

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА нищожността на решение по протокол № 9 от 18.06.2013г. на академичния съвет на Медицински университет [населено място], в частта му с която се одобрява избора на д-р И. Т. П., д.м. за професор в област на висшето образование 7.здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1 медицина и научна специалност „Офталмология“ в Катедрата по офталмология, на база УМБАЛ „А.“, по жалбата на доц. д-р Б. Д. А., д.м. [населено място], [улица], ет.1, ап.3.

Решението е постановено при участието на д-р И. Т. П., д.м.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ:

